

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/78688,IPN-nagrodzony-Gala-zamknienia-XI-Festiwalu-Filmowego-Niepokorni-Niezlomni-Wyklęci.html>
25.04.2024, 04:03

IPN nagrodzony! Gala zamknięcia XI Festiwalu Filmowego Niepokorni Niezlomni Wyklęci z udziałem prezesa IPN dr. Jarosława Szarka - Gdynia, 29 września 2019

Główną nagrodę „Złoty Opornik” otrzymał film Instytutu Pamięci Narodowej „Paszporty Paragwaju”.

W Teatrze Muzycznym w Gdyni 29 września odbyła się gala zamknięcia XI Festiwalu Filmowego Niepokorni Niezłomni Wyklęci z udziałem prezesa IPN dr. Jarosława Szarka.

Ogłoszono zwycięzców tegorocznej edycji festiwalu. Wśród nagrodzonych znalazł się Instytut Pamięci Narodowej, który zdobył główną nagrodę „Złoty Opornik” za film „Paszporty Paragwaju”. Nagrodę odebrał reżyser Robert Kaczmarek.

[„Paszporty Paragwaju”](#) to historia współpracy polsko-żydowskiej, której celem nadrzędnym było życie drugiego człowieka. W latach 1942–1943 w poselstwie RP w Bernie funkcjonowała nieformalna grupa złożona z polskich dyplomatów oraz działaczy organizacji żydowskich. Wspólnie działali na rzecz uzyskiwania paszportów państw Ameryki Południowej. Fałszywe dokumenty trafiały do Żydów w okupowanej Europie, którzy dzięki nim uniknęli w większości wywózek do niemieckich obozów zagłady.

W trakcie gali zamknięcia wręczono także nagrody honorowe i wyróżnienia.

Prezes IPN dr Jarosław Szarek wręczył nagrodę „Drzwi do wolności”, którą odebrała Anca Maria Cernea z Rumunii dla swoich rodziców, rumuńskich opozycjonistów – Elsy Anki-Barbus oraz Ioana Barbusa.

– Niebawem wydamy album poświęcony zmaganiom Rumunów z systemem komunistycznym. Już teraz zachęcam do sięgnięcia po tę cenną publikację – podkreślił prezes IPN.

Adam Hlebowicz, dyrektor BEN IPN, wręczył Sygnet Niepodległości Julienowi Bryanowi, fotografowi, który jako jedyny korespondent zagraniczny przybył do walczącej Warszawy 7 września 1939 r. Wyróżnienie przyznane pośmiertnie w imieniu ojca odebrał prof. Sam Bryan.

- Julien Bryan był niepokorny i niezłomny. Kiedy wszyscy zagraniczni korespondenci we wrześniu 1939 r. uciekali z Polski, on zrobił dokładnie odwrotnie. Przybył do walczącej Warszawy 7 września - mówił Adam Hlebowicz.

[Przy tej okazji podczas festiwalu Instytut Pamięci Narodowej zaprezentował po raz drugi wystawę „Oblężenie Warszawy 1939. Fotografie Juliana Bryana”. Jej wernisaż z udziałem Kazimiery Miki oraz Zygmunta Aksienowa odbył się 3 września w Centrum Edukacyjnym IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie.](#)

[Warto przypomnieć, że IPN w 2010 r. wydał album „Oblężenie Warszawy w fotografii Juliana Bryana / Siege of Warsaw in the photographs of Julien Bryan”. Książka jest pierwszą tak obszerną i wszechstronną prezentacją dorobku Juliana Bryana na świecie.](#)

Film „Paszporty Paragwaju” w reżyserii Roberta Kaczmarka opowiada mało znaną historię współpracy polsko-żydowskiej, której celem nadrzędnym było życie drugiego człowieka. W latach 1942-1943 w poselstwie RP w Bernie funkcjonowała nieformalna grupa złożona z polskich dyplomatów oraz działaczy organizacji żydowskich. Wspólnie działali na rzecz uzyskiwania paszportów państw Ameryki Południowej. Fałszywe dokumenty trafiały do Żydów w okupowanej Europie, którzy dzięki nim uniknęli w większości wywózki do niemieckich obozów zagłady. Posiadacze tych paszportów trafiali do obozów dla internowanych w Niemczech (Tittmoning, Liebenau, Bölsenberg) oraz do okupowanej Francji (Vittel). Część z nich doczekała końca wojny. Rodziny wielu ocalałych dopiero dziś dowiadują się, komu tak naprawdę zawdzięczają życie. Do grupy działającej przy polskim poselstwie w Bernie należeli: Aleksander Ładoś - od kwietnia 1940 r. poseł pełnomocny w Bernie; jego współpracownik Konstanty Rokicki - konsul w Bernie; Stefan Jan Ryniewicz - sekretarz i kierownik Wydziału Konsularnego w Bernie; Juliusz Kühn - sekretarz poselstwa. Ze strony organizacji żydowskich ogromną rolę odegrali: Adolf H. Silberschein - działacz syjonistyczny, poseł na Sejm RP oraz Chaim Eiss - rabin, działacz Agudat Israel.